

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 104/22
Møtedato: 13.12.2022
Journalnummer: 2022/1550

ORIENTERING OM ARBEIDET MED NY STRATEGI 2023-2030

Saken gjelder

Fakultetets nåværende strategi [Juridisk fyrtårn – regionalt, nasjonalt, internasjonalt](#) varer ut 2022. Kommende strategiske periode er på 8 år, med mulighet for revidering i 2026 etter valg av nytt dekanat og styre i 2025.

Arbeidet med den nye strategien 2023-2030 startet opp etter at organisering av strategiprosessen ble godkjent i [fakultetsstyremøte 10. mai 2022](#). Fakultetets strategi skal være i tråd med [ny strategi ved UiB](#). UiB skal vedta ny strategi i februar 2023. Det tas sikte på å vedta ny strategi for Det juridiske fakultet i fakultetsstyremøte 13. juni 2023.

Denne saken er en oppdatering av [sak 90/22](#) som var opp i fakultetsstyret 8. november. Foreliggende orientering har blitt presentert for FU (28. november) og SU (1. desember).

Strategiprosessen så langt peker i retning mot at den nye strategien skal legge til rette for at fakultetet står støtt som kunnskapsinstitusjon i en tid som kommer til å være preget av store endringer i UH-sektoren og i samfunnet ellers. For å kunne virke i og bidra til et samfunn med et sammensatt utfordringsbilde, er det nødvendig med fleksible rammer for utdannings- og forskningsaktiviteten. Fakultetet skal også være en trygg og inkluderende arbeids- og studieplass som speiler bredden og mangfoldet i samfunnet. Som i forrige strategiperiode er det et mål at fakultetet verner om rettsvitenskapens egenart. Forskning på rettsstatlige grunnproblemer må samtidig legge til rette for regulatorisk og bærekraftig utvikling innen områder som for eksempel energi, helse, migrasjon og teknologi. Fakultetet skal også verne om akademisk frihet, faglig autonomi og den disiplinære bredden i utdanningen og forskningen. Fakultetet vil legge til rette for at flere forskere og fagmiljøer kan markere seg i den internasjonale forskningsfronten. Mål mot 2030 er å være et kraftsentrum for juristregionen Vestland og en av de fremste rettsvitenskapelige utdannings- og forskningsinstitusjonene i Norden.

Organisering og gjennomføring av strategiarbeidet

Strategiprosessen ved fakultetet er organisert som et prosjekt. En mindre prosjektgruppe bestående av prodekan for forskning Ragna Aarli, visedekan for utdanning Halvard Haukeland Fredriksen, nestleder i studieseksjonen Nina Østensen og seniorrådgiver i stabs- og forskningsseksjonen Ingrid Birce Müftüoglu (prosjektleder), koordinerer strategiarbeidet og har ansvaret for at det foreligger et utkast til ny strategi.

Strategiarbeidet er basert på et bredt kunnskapsgrunnlag deriblant dokumenter fra forrige strategiprosess og studiereformarbeidet, læringsutbyttebeskrivelsen, fakultetets rapport om arbeidslivsrelevans, arbeidet med ny strategi for etter- og videreutdanning, materialet fra JUREVAL, UiB FRAM-rapporten, NOU om akademisk yringsfrihet, ekspertrapporten om finansiering av og fakultetets mange innspill til sentrale kunnskapspolitiske dokumenter som Langtidsplanen og Forskningsrådets porteføljeplaner. Prosjektgruppen har ansvar for å gjøre nødvendige analyser, skrive tekster og sikre fremdrift i prosjektet.

Prosjektgruppen blir støttet av et rådgivende organ som gir innspill til prosessen og innholdet i strategien og bidra til ferdigstillingen av strategiutkastet. Følgende medlemmer ble oppnevnt av dekanen 8. august 2022:

- For fast vitenskapelig ansatte: professor Berte-Elen Reinertsen Konow, professor Ernst Nordtveit og førsteamanuensis Lillia Oprysk
- For midlertidig vitenskapelig ansatte: postdoktor Siv Elén Årskog Vedvik og postdoktor Kristian Strømsnes
- For administrativt ansatte: seniorrådgiver Ingrid E. Tøsdal og rådgiver Karoline Aksnes
- Eksternt medlem: Leder for Advokatforeningen Vestland krets og vara i fakultetsstyret Ingelin Morken Gundersen
- Studentene Ihne Selås Johansen og Anna Victoria Fredriksen er oppnevnt via JSU

Prosjektgruppen, sammen med det rådgivende organet skal i tillegg til å levere ny strategi, sørge for en åpen og inkluderende prosess for fakultetets ansatte og studenter, slik at sluttproduktet oppleves som et samlende verdi- og styringsdokument som gjenspeiler grunnaktiviteten og fakultetets rolle på universitetet og i samfunnet. De fleste aktivitetene som skal legge til rette for involvering av ulike grupper er gjennomført:

- Organisering av fakultetets arbeid med ny strategi vedtatt i fakultetsstyret (10. mai)
- Oppnevning av medlemmer til det rådgivende organet (8. august 2022)
- Oppstartsmøte for prosjektgruppen og det rådgivende organet (20. oktober)
- Allmøte for fast vitenskapelig ansatte om forskergruppestrukturen og mulighetene for alternativ organisering (6. oktober)
- Muntlig orientering om strategiprosessen i SU (18. oktober)
- Orientering om strategiprosessen «midtveis» i FU (28. oktober)
- Andre møte for prosjektgruppen og det rådgivende organet (1. november)
- Nasjonalt symposium om kvalitet i juridisk forskning (3. november)
- Møte for eksterne samarbeidspartnere (4. november)
- Allmøte for administrativt ansatte om strategiprosessen og fakultetets organisasjonsform (4. november)
- Allmøte for midlertidig ansatte i vitenskapelig stilling om strategiprosessen og fakultetets organisasjonsform (8. november)
- Orientering om strategiprosessen «midtveis» i fakultetsstyret (8. november)
- Orientering om strategiprosessen i FU (28. november)
- Orientering om strategiprosessen i SU (1. desember)

På møteplanen gjenstår:

- Tredje møte for prosjektgruppen og det rådgivende organet (4.januar)
- Studiekvalitetsseminar på Solstrand der utkast til ny strategi og forslag til alternativ organisering legges fram på dag 2 av seminaret (10-11. januar)
- Utkast til strategi legges fram for SU og FU (april 2023)

- Utkast til strategi legges fram for fakultetsstyret (13. juni 2023)

Det er utviklet en [strateginettside](#) med beskrivelse av strategiprojektet og oppsummeringer fra samtlige møter.

Utfordringer og endringsbehov i kommende periode

De overordnede linjene for strategisk utvikling av forskning og utdanning ved fakultetet er artikulert godt og presist i den forrige strategien (2016-2022). I strategiens innledning beskrives fakultetets kjerneaktiviteter og verdigrunnlag slik:

Dei sentrale oppgåvene til Det juridiske fakultet er å drive rettsvitenskapelig forskning og utvikling av faget, utdanne juristar, og formidle kunnskap om retten og rettsstaten til samfunnet. Heile verksemda vår skal vere prega av høg kvalitet, og ho skal vere innovativ og framtidsretta. Organisasjonen skal vere kjenneteikna av kompetanse, samarbeid, initiativ og mot

Ofte har både rettsforskning og juristutdanning retta seg mot å tolke dei reglane som alt finst. Sjølv om denne typen kunnskap vil vere viktig også framover, må ein i tillegg rette større merksemd mot utforminga av reglane, korleis dei faktisk verkar i samfunnet og samspelet med andre faktorar.

Dei akademiske ideala er grunnlaget for all verksemda vår. Vi skal ansvarleg verne om og bruke den akademiske fridommen og faglege autonomien vår. Vi skal bruke dette til å ta oss alle vidare, til å vere nyskapande, til å sjå det som ikkje er lett synleg, til å stille kritiske spørsmål og til å arbeide med rettsvitenskap for å få eit klokare og betre samfunn. Forskningsverksemda skal verne om rettsvitenskapen sin eigenart.

Prosjektgruppen og det rådgivende organet er enige om at utforminga av ny strategi skal vere en videreutvikling av den eksisterende. Det er likevel flere nye utfordringer knyttet til indre og ytre forhold som synliggjør behov for endring fram mot 2030.

Indre forhold

- Fakultetet vokser, kravene til kvaliteten på utdanning og forskning øker og de administrative prosessene blir mer komplekse. Det er en utfordring at ledelses- og styringsstrukturene med én faglig ledelse bestående av tre dekaner er uendret til tross for betydelig vekst i antall ansatte, høyere krav til oppfølging av den enkelte medarbeider, digital omstilling til selvbetjent administrasjon og økte krav til deltakelse og rapportering på sentralt og nasjonalt nivå.
- De faglige prioriteringene til UiB (satsingen på de globale samfunnsutfordringene, marin forskning og klima og energiomstilling) blir videreført, men det kan ikke forventes like store økonomiske avsetninger til områdene som det har vært i inneværende periode. Fakultetet har 15 etablerte forskergrupper som sammen sikrer forskningsaktivitet på høyt nivå, også innenfor UiBs satsingsområder. Av JUREVAL-rapporten fremgår det likevel at fakultetet publiserer mindre internasjonalt og har mindre andel av ekstern finansiering enn søsterfakultetene. I rapporten ble fakultetet oppfordret til mer konsentrert forskningsinnsats.
- Internasjonaliseringsarbeidet har vært en suksess på studiesiden med et stort antall studenter som reiser på utveksling. Her blir det fra neste år lagt til rette for et utvekslingssemester på tredje studieår og dette åpner nye muligheter til å dra vekselvirkninger på studentens utenlandserfaringer i studiet. Internasjonalisering på forskningssiden skjer i første omgang gjennom bygging av nettverk. På dette området har muligheten til å få styrket inntil fem forskergrupper med nettverksstøtte fra

Forskningsrådet gitt grunnlag for vekst og konsentrasjon i forskningsinnsats, men også for større ulikheter mellom de etablerte forskergruppene på fakultetet.

Ytre forhold

- I løpet av de neste årene vil det komme nye masterstudier og konkurransen om studenter og ansatte vil øke. Ett lærested har allerede fått godkjent sin søknad om å få opprette masterstudium i rettsvitenskap. Flere læresteder posisjonerer seg til å få tilsvarende godkjenning i løpet av strategiperioden og fakultetet står i fare for å miste lærekrefter som det har tatt lang tid å bygge opp.
- Det er økt behov og interesse for rettsvitenskapelig forskning på regulering for mer bærekraftig styring av samfunnsutviklingen. For å møte denne utfordringen trengs det både utvikling i masterstudiet og av forskningstema.
- Det er økt behov for mangfold i student- og forskerrekuttering, for å kunne møte utfordringer i samfunnet og være konkurransedyktig i et nytt studielandskap. I JUREVAL påpekte komiteen følgende "The Committee has not identified any specific initiatives promoting social diversity. The faculty has little focus on aspects of promoting diversity, such as social, ethnic and cultural factors, which the faculty should consider improving, since socially, ethnically and culturally diverse groups often stimulate innovation and promote broader perspectives on the development of research." Denne påpekningen er like treffende for utdanningen som for forskningsaktiviteten ved fakultetet.

Oppsummering av gjennomførte aktiviteter

Prosjektgruppens oppstartsmøte for arbeidet med strategien 20. september

Medlemmene ble bedt om å lese forrige strategi som forberedelse til møtet. Etter en innledning av Ragna Aarli og Halvard Haukeland Fredriksen om utfordringer og endringsbehov (som beskrevet over) dreide diskusjonene seg særlig rundt følgende punkter:

Organisering av fakultetet: Bred enighet om at strategien bør legge til rette for endring i styringsstruktur for å møte både interne og eksterne forventninger til rettsvitenskapelig forskning og utdanning.

Nye studiesteder, nye utfordringer: Det bør settes som mål at UiB sammen med UiO skal stå som ett av to studiesteder i Norge som tilbyr fremragende studier.

Mangfold og rekruttering: Det bør arbeides for mer diversitet i studentmassen som på lang sikt vil føre til mangfold i rekruttering inn til faste stillinger og mangfold i innholdet i forskning og utdanning.

Juristbyen Bergen/Juristregionen Vestland: Det er ønsket om mer samhandling med juristarbeidsplasser i Bergen.

Dilemma regional-internasjonalt: Det er stor etterspørsel etter juss i samfunnet, samtidig som forskerne skal holde et topp internasjonalt nivå. Hvilke grep må vi gjøre for å lage gode koblinger her?

Etter- og videreutdanning: Det er positivt at fakultetets EVU-tilbud er utvidet, men det utfordrer ressursituasjonen. Hvor langt bør fakultetet gå i å dekke etterspørsel og behov i strategiperioden?

Språkpolitikk: Mens de juridiske fakultetene jobber for mer internasjonal publisering, er det politiske signaler om mer bruk av norsk språk i akademia ellers. Hvor legger fakultetet seg her?

UiBs satsingsområder: I forrige strategi inkluderte fakultetet UiBs satsingsområder. Dette har gitt resultater. Hvordan skal fakultetet posisjonere seg mot disse satsingsområdene videre?

Tverrfaglighet: Mer tverrfaglighet i utdanningen for å trene studentene i å se helhetsbildet av rettslige problemstillinger.

Allmøter om strategiprosessen og alternativ organisering for ulike ansattgrupper

- Faste vitenskapelig ansatte 6. oktober
- Administrativt ansatte 4. november
- Midlertidig ansatte i vitenskapelig stilling 8. november

Alle møtene ble innledet med en gjennomgang av nåværende organisering, styrker og utfordringer med organiseringen og presentasjon av alternative modeller (institutter, sentre og utvidet faglig ledelse). Før møtene ble det sendt ut et notat om alternativ organisering.

Innspillene i møtene sprikte fra ønsket om ingen endring, til senterstruktur for å legge til rette for faglig utvikling på tvers av etablerte grupper, utvidelse av dekanatet og styrket administrativt apparat rundt ledelsen.

Fakultetsledelsen vil utarbeide et forslag til alternativ organisering som vil bli presentert på dag 2 av studie kvalitetsseminaret på Solstrand 10-11. januar og legges fram som separat sak for SU/FU og fakultetsstyret.

Andre møte i det rådgivende organet 1. november

Et notat om måloppnåelse for fakultetet i forrige strategiperiode ble sendt ut som grunnlag for forberedelse til møtet. Møtet ble lagt opp som en arbeidsøkt for å drøfte strategiske grep knyttet til de fire hovedtematikkene fra forrige møte:

- En levende campus
- Juristregionen Vestland
- Større mangfold blant studenter og ansatte
- Alternativ organisering

Nasjonalt symposium om kvalitet i juridisk forskning 3. november

Det [nasjonale symposiet om kvalitet i juridisk forskning](#) var en direkte oppfølging av JUREVAL og samlet ca. 60 deltakere fra ulike sektorer og geografisk tilhørighet. Målet med symposiet var å drøfte kvalitet i rettsvitenskap på tvers av sektorer med utgangspunkt i en faglig forståelse og med rettsvitenskapens egenart i sentrum. I den avsluttende panelsamtalen mellom de tre dekanene ved UiB, UiT og UiO ble det blant annet pekt på behovet for mangfold, at arbeidet med kvalitet må forankres i fagmiljøene og at samtlige juridiske fakulteter har en utfordrende ressursituasjon, særlig knyttet til undervisning.

Symposiet ble filmet.

Strategimøte for eksterne samarbeidspartnere 4. november

Til dette møtet ble det invitert bredt fra juristarbeidsplasser i akademia, privat og offentlig sektor og næringslivet. Verken Justisdepartementet eller advokatfirmaene ønsket seg en nisjepreget jusutdanning. Det ble gitt uttrykk for at fakultetets viktigste bidrag til samfunnet og

ansvar som kunnskapsinstitusjon er generalistutdanningen. Det ble samtidig pekt på et stort behov for mer juridisk forskning og kandidater til arbeidslivet som forstår og kan jobbe med EØS-regelverket, energiomstilling og teknologiutvikling. Fakultetets regionale rolle med økt innsats mot rekruttering fra vestlandsområdet ble også vektlagt.

Studentenes innspill til strategien

Studentene har valgt å gjennomføre en spørreundersøkelse blant studentene via JSU istedenfor å kalle inn til allmøte el. Studentrepresentantene vil presentere resultater fra spørreundersøkelsen på det tredje møtet for det rådgivende organet 4. januar 2023 og holde en innledning på allmøtet om strategi og organisering på Solstrand 11. januar 2023.

Bakgrunnsnotater og oppsummering av de gjennomførte møtene sendes ved kontakt med Ingrid.Muftuoglu@uib.no

Veien videre

Det siste møtet i det rådgivende organet holdes 4. januar 2023. Til dette møtet skal det være utarbeidet en grovkisse til et strategidokument og det rådgivende organet vil bli bedt om å komme med innspill. Studentrepresentantene vil legge fram resultater fra spørreundersøkelsen.

På studiekvalitetsseminar på Solstrand **10-11. januar 2023** vil dag 2 settes av til presentasjon og diskusjon av utkastet til ny strategi og av forslag til ny organisering.

Prosjektgruppen vil legge fram et forslag til ny strategi for SU og FU i april 2023, før saken går til fakultetsstyret for endelig behandling 13. juni 2023.

Dekan og fakultetsdirektør sine merknader

Vi vil gi honnør til det arbeidet som er nedlagt i prosessen for å utarbeide en ny strategi for fakultetet for perioden 2023-2030. Gjennom prosessen er alle ledd i organisasjonen gitt anledning til å bidra med synspunkter og vi imøteser den videre prosessen som vil lede til at fakultetsstyret vil få seg forelagt en godt gjennomarbeidet plan som er godt forankret i organisasjonen ved den endelige behandlingen 13. juni 2023.

Saken legges frem til orientering.

04.12.22 INMU/RAA